Robert Grin

Rat

Trideset tri strategije

Sa engleskog preveo
Mirko Bižić

Mono i Manjana
2009.

SADRŽAJ

DEO I RATOVANJE OKRENUTO KA SEBI

1 stranica 11
OBJAVITE RAT SVOJIM NEPRIJATELJIMA:
STRATEGIJA POLARNOSTI

2 stranica 17
NEMOJTE DA SE BORITE U ZAVRŠENOM RATU:
STRATEGIJA GERILSKOG MENTALNOG RATA

3 stranica 23
USRED ZBRKE DOGAĐAJA NE KLONITE DUHOM:
STRATEGIJA KONTRATEŽE

4 stranica 29
STVORITE OSEĆAJ HITNJE I OČAJA:
STRATEGIJA POGUBNOG TERENA

DEO II ORGANIZACIONO (TIMSKO) RATOVANJE

5 stranica 37
IZBEGNITE STRANPUTICE GRUPNOG RAZMIŠLJANJA:
STRATEGIJA KOMANDE I KONTROLE

6 stranica 43
RASPODELITE SVOJE SNAGE:
STRATEGIJA KONTROLISANOG HAOSA

7 stranica 47
PRETVORITE SVOJ RAT U KRSTAŠKI POHOD:
MORALNE STRATEGIJE

DEO III ODBRAMBENO RATOVANJE

8 stranica 57
PAŽLJIVO ODABERITE SVOJE BITKE:
STRATEGIJA SAVRŠENE EKONOMIČNOSTI

9 stranica 63
PREOKRENITE OKOLNOSTI:
STRATEGIJA KONTRANAPADA

10 STRANICA 69
OSTVARITE PRETEĆU PRISUTNOST:
STRATEGIJE PREDUPREĐIVANJA

11 stranica 75
ZAMENITE PROSTOR ZA VREME:
STRATEGIJA NEANGAŽOVANJA

DEO IV NAPADAČKO RATOVANJE

12 stranica 81
IZGUBITE BITKE ALI DOBIJTE RAT:
VELIKA STRATEGIJA

13 stranica 89
UPOZNAJTE SVOG NEPRIJATELJA:
OBAVEŠTAJNA STRATEGIJA

14 stranica 95
NADVLADAJTE OTPOR BRZINOM I IZNENAĐENJEM:
BLICKRIG STRATEGIJA

15 stranica 99
KONTROLIŠITE DINAMIKU:
STRATEGIJE PRIMORAVANJA

16 stranica 105
UDARITE GDE BOLI:
STRATEGIJA SREDIŠTA RAVNOTEŽE

17 stranica 109
PORAZITE PROTIVNIKA U POJEDINOSTIMA:
STRATEGIJA ZAVADI PA VLADAJ

18 stranica 113
IZDVOJITE I NAPADNITE SLABO KRILO NEPRIJATELJA:
STRATEGIJA OKRETA

19 stranica 117
OPKOLITE NEPRIJATELJA:
STRATEGIJA PONIŠTAVANJA

20 stranica 121
OSLABITE NEPRIJATELJA:
STRATEGIJA ŽETVE KADA JE ZRELO

21 stranica 127
PREGOVARAJTE DOK NAPREDUJETE:
STRATEGIJA DIPLOMATSKOG RATA

22 stranica 133
NAUČITE KAKO DA ZAVRŠITE POSAO:
IZLAZNA STRATEGIJA

DEO V NEKONVENCIONALNO (PRLJAVO) RATOVANJE

23 stranica 141
ISTKAJTE NERAZDVOJIV SPLET ČINJENICA I MAŠTE:
STRATEGIJE OBMANJIVANJA

24 stranica 149
KRENITE NAJMANJE OČEKIVANIM PUTEM:
STRATEGIJA UOBIČAJENOG I NEUOBIČAJENOG

25 stranica 157
ZAUZMITE MORALNO UZVIŠEN POLOŽAJ:
PRAVEDNIČKA STRATEGIJA

26 stranica 161
USKRATITE NEPRIJATELJU METU:
STRATEGIJA PRAZNINE

27 stranica 167
DELUJTE KAO DA RADITE ZA DRUGE DOK
OSTVARUJETE SOPSTVENU KORIST:
STRATEGIJA SAVEZA

28 stranica 173
DAJTE TAKMACIMA DOVOLJNO KONOPCA DA SE OBESE:
STRATEGIJA NADMAŠIVANJA PROTIVNIKA

29 stranica 179
UZIMAJTE MALE ZALOGAJE:
STRATEGIJA SVRŠENOG ČINA

30 stranica 183
PRODRITE U NEPRIJATELJEV UM:
STRATEGIJE KOMUNIKACIJE

31 stranica 187
UNIŠTAVANJE IZNUTRA:
STRATEGIJA UNUTRAŠNJEG FRONTA

32 stranica 191
DOMINIRAJTE NAIZGLED SE POKORAVAJUĆI:
PASIVNO-AGRESIVNA STRATEGIJA

33 stranica 197
NASILJEM POSEJTE PANIKU I NESIGURNOST:
STRATEGIJA LANČANE REAKCIJE

DEO

I

RATOVANJE OKRENUTO KA SEBI

Rat, kao i bilo koja vrsta sukoba, vodi se i dobija strategijom. Vaš um je početna tačka čitavog rata i celokupne strategije. Um koji lako nadvladaju osećanja, um koji je ukorenjen u prošlosti umesto u sadašnjosti, koji ne može da vidi svet jasno i hitro, takav um stvoriće strategije koje će uvek promašiti metu.

Da biste postali istinski strateg, morate preduzeti tri koraka. Prvo, postanite svesni slabosti i bolesti koje mogu da obuzmu um, iskrivljujući njegove strateške moći. Drugo, proglasite neku vrstu rata samom sebi da biste se primorali da krenete napred. Treće, pokrenite nemilosrdnu i neprestanu borbu protiv neprijatelja primenjujući određene strategije.

Sledeća četiri poglavlja osmišljena su tako da postanete svesni nepravilnosti koje verovatno cvetaju u vašem umu upravo u ovom trenutku, kao i da vas naoružaju posebnim strategijama za njihovo otklanjanje.

1

OBJAVITE RAT SVOJIM NEPRIJATELJIMA: STRATEGIJA POLARNOSTI

Život je beskrajna borba i sukob, i ne možete se uspešno boriti u njoj dok ne prepoznate neprijatelje. Ljudi su pritajeni i neuhvatljivi, skrivaju namere pretvarajući se da su na vašoj strani. Potrebna vam je jasnoća misli. Naučite da razaznate neprijatelje, uočite ih po znacima i obrascima ponašanja. Zatim, kada ih sagledate objavite unutrašnji rat. Kao što suprotni polovi magneta stvaraju sile privlačenja, vaši neprijatelji – vaše suprotnosti – ispuniće vas svrhom i usmerenošću. Ljudi koji vam se ispreče na putu i ljudi protiv kojih ustajete, koji predstavljaju sve ono čega se grozite – oni su izvor energije. Ne budite naivni: s nekim neprijateljima nema kompromisa niti zajedničkog stava.

Suprotstavljenost jednog člana nekom udruženju nije čisto negativan socijalni činilac, ako ništa drugo ono zbog toga što je često takva suprotstavljenost samo sredstvo da se život sa zaista nepodnošljivim ljudima učini bar mogućim. Ako nemamo moć i pravo čak ni da se pobunimo protiv tiranije, pristrasnosti, hirovitosti, neosećajnosti, nećemo moći da imamo nikakav odnos s ljudima zbog čijeg karaktera patimo na navedeni način. Osećaćemo se prinuđeni na očajničke korake – a oni će, naravno, okončati odnos ali možda neće izazvati „konflikt". Ne samo zbog činjenice da se represija obično pojačava ako se trpi mirno i bez protesta, nego i zbog toga što na

KLJUČEVI RATOVANJA:

Živimo u dobu kada su ljudi retko otvoreno neprijateljski raspoloženi. Pravila socijalne, političke i vojne delatnosti su se izmenila, pa zato mora da se promeni i opažanje neprijatelja. Iako u svetu postoji više nadmetanja nego ikada, nasrtljivost se potiskuje. Ljudi zato moraju naučiti da deluju potajno, da napadaju nepredvidljivo i vešto. Mnogi koriste prijateljstvo kao način maskiranja agresivnih poriva – približavaju vam se da bi vam naneli više štete.

Prvi vaš zadatak kao stratega jeste da proširite svoje poimanje neprijatelja, da u tu grupu svrstate one koji rade protiv vas i ometaju vas makar i na suptilne načine. Ne budite naivna žrtva. Nemojte da se zateknete u neprestanom povlačenju usled neprijateljskih poteza. Naoružajte se praktičnošću, i nikada sasvim ne spuštajte oružje, čak ni pred prijateljima.

Ljudi su obično vešti u skrivanju svog neprijateljstva, ali često nesvesno odaju znake koji pokazuju da nije sve onako kao što izgleda. Suština nije u tome da budete nepoverljivi prema svim prijateljskim gestovima nego u tome da ih primećujete. Opažajte svaku promenu emocionalne temperature – neuobičajenu bliskost, novu želju za međusobnim poveravanjem, neobuzdano hvaljenje pred trećim licima, želju za savezništvom koje bi bilo razumnije sklopiti s nekim drugim nego s vama. Verujte svojim instinktima jer ako nečije ponašanje deluje sumnjivo, ono verovatno takvo i jeste.

Možete jednostavno da sedite i čitate znakove ili možete da se zalažete na otkri-

vanju svojih neprijatelja – da udarate po travi da poplašite zmije, kao što kažu Kinezi.

Uradite nešto što se može tumačiti na više načina – nešto što izgleda ljubazno, a opet ukazuje na mrvu vaše hladnoće ili se može tumačiti kao pritajena uvreda. Prijatelj će se tome začuditi, ali pustiće da tako prođe, dok će pritajeni neprijatelj besno reagovati. Ako se pokaže ijedno jako osećanje, znaćete da se nešto kuva ispod površine.

Shvatite da su ljudi skloni da budu nejasni i neuhvatljivi jer je to bezbednije nego nešto otvoreno uraditi. Pazite se ljudî koji se kriju iza spoljašnjeg nejasnog mudrovanja i nepristrastnosti – niko nije nepristrastan. Oštro uobličeno pitanje, mišljenje izrečeno tako da uvredi, nateraće ih da odgovore i stanu na jednu stranu.

Ponekad je bolje odabrati manje neposredan pristup potencijalnim neprijateljima – biti pritajen i odavati pogrešan utisak kao i oni. Ako prijatelji ili sledbenici od kojih očekujete skrivene porive ispolje nešto u čemu se skriva neprijateljstvo prema vama, ili što je protiv vaših interesa, samo produžite ili se pravite da ne vidite. Vaši neprijatelji će uskoro otići i dalje, pokazujući namere sve jasnije. Tada ćete ih držati na oku i biti spremni da napadnete.

Neprijatelj je često prerušen i teško ga je izdvojiti – organizacija ili osoba skrivena iza neke složene mreže. Ono što treba da uradite jeste da se usmerite prema jednom delu grupe – vođi, govorniku, glavnom članu užeg kruga saradnika. Nikad se ne usmeravajte prema neodređenom,

suprotstavljanje daje unutrašnje zadovoljenje, olakšanje, omogućava preusmerenje misli... Naši protivnici čine da osećamo kako nismo u potpunosti žrtve okolnosti.
Džordž Simel (1858–1918)